

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

รายละเอียดรายวิชา (OBE-3)

คณะ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ชุมพร

สาขาวิชา การท่องเที่ยวและบริการ การจัดการสำหรับผู้ประกอบการ และรัฐศาสตร์

วิทยาเขต ชุมพร

ภาคการศึกษา/ปีการศึกษา 2/2568

หมวดที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อวิชา	เกษตรเพื่อชีวิต		
2. รหัสวิชา	10100214		
3. จำนวนหน่วยกิต	3 (3-0-6)		
4. หลักสูตร	ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาท่องเที่ยวและบริการ บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสำหรับผู้ประกอบการ และ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์		
5. ประเภทวิชา	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่ม คุณค่าความเป็นมนุษย์และการใช้ชีวิต		
6. วิชาบังคับก่อน	ไม่มี		
7. ผู้สอน	1. อาจารย์ปิยนุช จันทรัมย์พร		
8. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
ภาคทฤษฎี 3 ชั่วโมง	ภาคปฏิบัติ 0 ชั่วโมง	การศึกษา ด้วยตัวเอง 6 ชั่วโมง	ทัศนศึกษา/ ฝึกงาน 0 ชั่วโมง

หมวดที่ 2 : คำอธิบายรายวิชาและผลลัพธ์ระดับรายวิชา (CLOs)

2.1 คำอธิบายรายวิชา

วิวัฒนาการ และความสำคัญของการเกษตร ความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยา ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการผลิตทางการเกษตร การผลิตพืช การจัดการศัตรูพืช การผลิตสัตว์ โรคและพยาธิสัตว์เลี้ยง จุลินทรีย์และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ระบบการเกษตรและการคงอยู่ของการเกษตร

Evolution and importance of agriculture; biodiversity in the ecosystem; environmental factors affecting agricultural production; agricultural production systems; Resources from microorganisms, plants, land animals and aquatic animals: diversity of resources, utilization, management and conservation for sustainable and environmental friendly agriculture; communication of agricultural knowledge; royal initiative development and agriculture.

2.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course learning Outcome) CLOs

CLO 1. อธิบายถึงวิวัฒนาการ และความสำคัญของการเกษตร

CLO 2 อธิบายเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยา จุลินทรีย์และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

CLO 3 อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตทางการเกษตร ขั้นตอนการผลิตพืช การจัดการศัตรูพืช การผลิตสัตว์โรคและพยาธิสัตว์เลี้ยง

CLO 4 อธิบายเกี่ยวกับระบบการเกษตรและการคงอยู่ของการเกษตร

หมวดที่ 3 : การปรับปรุงรายวิชาตามข้อเสนอแนะจาก OBE.5

ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง
ให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้และให้ความสำคัญกับการเรียนมากยิ่งขึ้น	ให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ต่างๆ และได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้อย่างยิ่ง

หมวดที่ 4 : ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

4.1) นักศึกษารู้และเข้าใจในผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชา (CLOs)

4.2) นักศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชา (CLOs)

4.3) การเข้าชั้นเรียนนักศึกษาต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลา หากเข้าเรียนสายกว่า 10 นาที จะถูกหักคะแนนร้อยละ 10 ของคะแนนเข้าชั้นเรียน และการขาดเรียนโดยไม่มีการแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนทราบล่วงหน้า หรือขาดเรียนโดยไม่มีใบลา จะถูกหักคะแนนร้อยละ 10 ของคะแนนเข้าชั้นเรียน

หมวดที่ 5 : ความสอดคล้องระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กับ ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) และผลทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (LLLs)

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรลงสู่รายวิชา
(Curriculum Mapping)

รหัสวิชา. 10100214 ชื่อวิชา เกษตรเพื่อชีวิต	ผลลัพธ์การเรียนรู้							
	PLO1					PLO2	PLO3	PLO4
	Sub PLO 1.1	Sub PLO 1.2	Sub PLO 1.3	Sub PLO 1.4	Sub PLO 1.5			
CLO 1. อธิบายถึงวิวัฒนาการ และความสำคัญของการเกษตร	✓							
CLO 2 อธิบายเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยา จุลินทรีย์และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	✓							
CLO 3 อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตทางการเกษตร ขั้นตอนการผลิตพืช การจัดการศัตรูพืช การผลิตสัตว์ โรคและพยาธิสัตว์เลี้ยง	✓							
CLO 4 อธิบายเกี่ยวกับระบบการเกษตรและการคงอยู่ของการเกษตร	✓	✓						

PLO1 ใช้ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัลได้

Sub PLO 1.1 อธิบายความรู้ด้านสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สุขภาวะ และความเป็นพลเมืองดิจิทัลได้

Sub PLO 1.2 ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีวิจารณญาณและอย่างสร้างสรรค์

Sub PLO 1.3 แสดงการคิดคำนวณ การใช้เหตุผล และการใช้เทคโนโลยีได้

Sub PLO 1.4 อธิบายถึงความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ ศิลปะ ตระหนักในคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น

Sub PLO 1.5 อธิบายถึงแนวคิดและทักษะของการเป็นผู้ประกอบการได้

หมวดที่ 6 : ความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs), LLLs วิธีการสอน และการประเมินผล

ความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) วิธีการสอน และการประเมินผล

CLO# และ LLL#	วิธีการสอน (Active Learning)	การประเมินผล
CLO 1. อธิบายถึงวิวัฒนาการ และ ความสำคัญของการเกษตร	บรรยาย	การสอบ
CLO 2 อธิบายเกี่ยวกับความหลากหลาย ทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยา จุลินทรีย์ และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	บรรยาย เรียนรู้จากฐานการเรียนรู้สารชีวภัณฑ์	การสอบ รายงาน
CLO 3 อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการ ผลิตทางการเกษตร ขั้นตอนการผลิตพืช การจัดการศัตรูพืช การผลิตสัตว์ โรคและ พยาธิสัตว์เลี้ยง	บรรยาย เรียนรู้จากข่าวและเหตุการณ์ต่างๆ เรียนรู้จากกรณีศึกษา เรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ประมงน้ำจืด	การสอบ การนำเสนองาน รายงาน
CLO 4 อธิบายเกี่ยวกับระบบการเกษตร และการคงอยู่ของการเกษตร	บรรยาย การสืบค้นและทำรายงาน	การสอบ รายงาน

หมวดที่ 7 : แผนการสอน

แผนการสอน

ลำดับ #	บท #	บท/หัวข้อ/เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
1-2	1	- วิวัฒนาการ และความสำคัญของการเกษตร	บ6	อ.ปิยนุช จันทรัมย์พร
3	2	- ความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยา	บ3	
4-5	3	- ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	บ6	
6-7	4	- การผลิตพืช (ฐานการเรียนรู้หน้าวัว)	บ6	
8-9	5	- การจัดการศัตรูพืช	บ6	
10-11	6	- การผลิตสัตว์ (ฐานการเรียนรู้ประมงน้ำจืด)	บ6	
12	7	- โรคและพยาธิสัตว์เลี้ยง	บ3	
13-14	8	- จุลินทรีย์และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (บูรณาการร่วมกับ โครงการบริการวิชาการปี 2566 ฐานการเรียนรู้สารชีวภัณฑ์)	บ6	
15	9	- ระบบการเกษตรและการคงอยู่ของการเกษตร	บ3	

ใช้สำหรับหลักสูตรใหม่/ หลักสูตรปรับปรุง ปี 2566 (เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ 2565)

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

หมวด 8 : การประเมินการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)

8.1 กลยุทธ์การประเมิน (ตัวอย่าง)

CLOs	วิธีการและสัดส่วนการประเมิน				รวม (100%)
	เข้าเรียน	สอบ	รายงาน	นำเสนอ	
CLO 1. อธิบายถึงวิวัฒนาการ และ ความสำคัญของการเกษตร	เข้าชั้นเรียน 1.5%	สอบ 10 %			11.5 %
CLO 2 อธิบายเกี่ยวกับความ หลากหลายทางชีวภาพในระบบ นิเวศวิทยา จุลินทรีย์และการใช้ประโยชน์ ทางการเกษตร	เข้าชั้นเรียน 2 %	สอบ 5 %	รายงาน 10 %		17 %
CLO 3 อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ การผลิตทางการเกษตร ขั้นตอนการผลิต พืช การจัดการศัตรูพืช การผลิตสัตว์ โรค และพยาธิสัตว์เลี้ยง	เข้าชั้นเรียน 6 %	สอบ 30 %	รายงาน 10 %	นำเสนอ 10 %	56 %
CLO 4 อธิบายเกี่ยวกับระบบการเกษตร และการคงอยู่ของการเกษตร	เข้าชั้นเรียน 0.5 %	สอบ 5 %	รายงาน 10 %		15.5 %
รวม	10 %	50 %	30 %	10 %	100 %

- การเข้าชั้นเรียน นักศึกษาต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลา หากเข้าเรียนสายกว่า 10 นาที จะถูกหักคะแนนร้อยละ 10 ของคะแนนเข้าชั้นเรียน และการขาดเรียนโดยไม่มีการแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนทราบล่วงหน้า หรือขาดเรียนโดยไม่มียาใบลา จะถูกหักคะแนนร้อยละ 10 ของคะแนนเข้าชั้นเรียน
- การสอบ แบ่งออกเป็น 2 ครั้ง ตามตารางการสอบที่จัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัย โดยจะชี้แจงขอบเขตเนื้อหาที่จะสอบให้นักศึกษาทราบทุกครั้ง ก่อนการสอบ 1 สัปดาห์
- การนำเสนอ นักศึกษาสามารถนำเสนอได้อย่างชัดเจน มีเนื้อหาที่ครบถ้วน รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ
- รายงาน เนื้อหาครบถ้วน รูปเล่มรายงานถูกต้องสวยงาม ส่งตรงตามเวลา

8.2 วิธีการประเมิน แบบรูบริค (Rubric) หรือ อื่นๆ

เกณฑ์การให้คะแนนการนำเสนอ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. เนื้อหาสาระ โดยพิจารณาจาก ความถูกต้อง ความ ครบถ้วนและความ สอดคล้องกับหัวข้อที่ ได้รับมอบหมาย	1.เนื้อหาเรียงงานมีความ ถูกต้อง 2.เนื้อหาครบถ้วนตาม หัวข้อที่ได้รับมอบหมาย 3.เนื้อหาที่มีความสอดคล้อง เรียงลำดับเนื้อเรื่องชัดเจน 4.มีรายละเอียดน่าสนใจ แสดงออกถึงการมี จินตนาการ	1.เนื้อหาเรียงงานมีความ ถูกต้อง 2.เนื้อหาครบถ้วนตาม หัวข้อที่ได้รับมอบหมาย 3.เนื้อหาที่มีความ สอดคล้อง เรียงลำดับเนื้อ เรื่องชัดเจน	1.เนื้อหาเรียงงานมี ความถูกต้อง 2.เนื้อหาครบถ้วนตาม หัวข้อที่ได้รับ มอบหมาย	1.เนื้อหาเรียงงานมี ความถูกต้อง
2. ทักษะการสื่อสาร โดยพิจารณาจากการ ใช้คำพูด น้ำเสียง การ ใช้ภาษาที่สุภาพ ถูกต้อง ตามหลักการใช้ภาษา และการสบตาหรือการ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟัง	1.ใช้ภาษาที่สุภาพและ ถูกต้องตามหลักการใช้ ภาษา 2.พูดด้วยน้ำเสียงหนัก- เบาเป็นจังหวะน่าฟังและ เสียงชัดเจน 3.มีการสบตา มี ปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟัง 4.มีข้อผิดพลาดในการ นำเสนอเล็กน้อย	1.ใช้ภาษาที่สุภาพและ ถูกต้องตามหลักการใช้ ภาษา 2.พูดด้วยน้ำเสียงหนัก- เบาเป็นจังหวะน่าฟังและ เสียงชัดเจน 3.มีข้อผิดพลาดระหว่าง การนำเสนอเล็กน้อย	1.ใช้ภาษาที่สุภาพและ ถูกต้องตามหลักการใช้ ภาษา 2.พูดด้วยน้ำเสียงหนัก- เบาเป็นจังหวะน่าฟัง และเสียงชัดเจน 3.มีข้อผิดพลาด ระหว่างการนำเสนอ	1.ใช้ภาษาที่สุภาพและ ถูกต้องตามหลักการใช้ ภาษา 2.พูดติดๆขัดๆ มี ข้อผิดพลาดในการ นำเสนอเยอะมาก
3.เทคนิคการนำเสนอ โดยพิจารณาจาก บุคลิกภาพ ความมั่นใจ ท่วงท่าในการนำเสนอ และระยะเวลาในการ นำเสนอ	1.การแต่งกายถูกต้องตาม กฎระเบียบ 2.นำเสนองานได้ใน ระยะเวลาที่กำหนด 3.มีความมั่นใจในการ นำเสนอ ทำให้หน้าเชื่อถือ 4.มีเทคนิควิธีการการ นำเสนอที่น่าสนใจ	1.การแต่งกายถูกต้องตาม กฎระเบียบ 2.นำเสนองานได้ใน ระยะเวลาที่กำหนด 3.มีความมั่นใจในการ นำเสนอ ทำให้หน้าเชื่อถือ	1.การแต่งกายถูกต้อง ตามกฎระเบียบ 2.นำเสนองานได้ใน ระยะเวลาที่กำหนด	1.การแต่งกายถูกต้อง ตามกฎระเบียบ
4. สื่อประกอบการ นำเสนอ โดยพิจารณาจาก รูปแบบการเลือกใช้สื่อ ในการนำเสนอ มี รูปภาพ กราฟฟิค ประกอบการนำเสนอ ข้อมูลในสื่อสอดคล้อง กับสิ่งที่นำเสนอ	1.เลือกใช้สื่อได้เหมาะสม กับงานและผู้ฟัง 2.ข้อมูลในสื่อมีความ ถูกต้องสอดคล้องกับหัวข้อ ที่ได้รับมอบหมาย 3.ออกแบบสื่อได้เหมาะสม สวยงาม มีการใช้รูปภาพ/ กราฟฟิคประกอบการ นำเสนอ 4.สื่อที่ใช้มีความ ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	1.เลือกใช้สื่อได้เหมาะสม กับงานและผู้ฟัง 2.ข้อมูลในสื่อมีความ ถูกต้องสอดคล้องกับ หัวข้อที่ได้รับมอบหมาย 3.ออกแบบสื่อได้ เหมาะสม สวยงาม มีการ ใช้รูปภาพ/ กราฟฟิคประ กอบการนำเสนอ	1.เลือกใช้สื่อได้ เหมาะสมกับงานและ ผู้ฟัง 2.ข้อมูลในสื่อมีความ ถูกต้องสอดคล้องกับ หัวข้อที่ได้รับ	1.เลือกใช้สื่อได้ เหมาะสมกับงานและ ผู้ฟัง

ใช้สำหรับหลักสูตรใหม่/ หลักสูตรปรับปรุง ปี 2566 (เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ 2565)

	และชัดเจน			
5.ความสามารถในการตอบคำถาม โดยพิจารณาจากไหวพริบ ความถูกต้องของคำตอบ และมารยาทในการตอบคำถาม	1.มีความสุภาพและตั้งใจในการรับฟังคำถามและข้อเสนอแนะ 2.ตอบคำถามได้ถูกต้องและตรงประเด็น 3.มีปฏิภาณไหวพริบในการตอบคำถาม	1.มีความสุภาพและตั้งใจในการรับฟังคำถามและข้อเสนอแนะ 2.ตอบคำถามได้ถูกต้องและตรงประเด็น	1.มีความสุภาพและตั้งใจในการรับฟังคำถามและข้อเสนอแนะ	1.ไม่มีความตั้งใจในการรับฟังคำถามและข้อเสนอแนะ

เกณฑ์การให้คะแนนรายงาน

ประเด็นการประเมิน	น้ำหนัก	เกณฑ์การให้คะแนน			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.เนื้อหา โดยพิจารณาจากความถูกต้องและครบถ้วนของเนื้อหา และเนื้อหา มีความสอดคล้องเรียงลำดับ เนื้อเรื่องชัดเจน	5	1.เนื้อหารายงานมีความถูกต้อง 2.เนื้อหาครบถ้วนตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย 3.เนื้อหา มีความสอดคล้อง เรียงลำดับ เนื้อเรื่องชัดเจน	1.เนื้อหารายงานมีความถูกต้อง 2.เนื้อหาครบถ้วนตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย	1.เนื้อหารายงานมีความถูกต้อง	1.เนื้อหา รายงานไม่ถูกต้อง
2.องค์ประกอบของรายงาน โดยพิจารณาจาก ตัวรูปเล่มของรายงาน ต้องประกอบไปด้วย ปก คำนำ สารบัญ และอ้างอิง ที่ถูกต้อง	2	รายงานต้องประกอบไปด้วย ปก คำนำ สารบัญ และอ้างอิง ที่ถูกต้อง	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ มากกว่า 2 อย่าง
3.รูปเล่มรายงาน โดยพิจารณาจาก ขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม มีการจัดหน้าหน้าคั่นหลัง มีการจัดรูปแบบหัวข้อ บรรทัดตอน และมีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา	2	1.ใช้ขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมถูกต้อง 2.มีการจัดหน้าหน้าคั่นหลัง 3.มีการจัดรูปแบบหัวข้อ บรรทัดตอน 4.มีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา	1.ใช้ขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมถูกต้อง 2.มีการจัดหน้าหน้าคั่นหลัง 3.มีการจัดรูปแบบหัวข้อ บรรทัดตอน	1.ใช้ขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมถูกต้อง 2.มีการจัดหน้าหน้าคั่นหลัง	1.ใช้ขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมถูกต้อง
4.ระยะเวลา โดยพิจารณาจาก ระยะเวลาในการส่งรายงาน	1	ส่งตรงตามระยะเวลาที่กำหนด	ส่งช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด 1 วัน	ส่งช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด 2 วัน	ส่งช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดมากกว่า 2 วัน

ใช้สำหรับหลักสูตรใหม่/ หลักสูตรปรับปรุง ปี 2566 (เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ 2565)

เกณฑ์การให้คะแนนข้อสอบ

การตรวจข้อสอบจะมีการกำหนดค่าสำคัญในการตรวจให้คะแนน เพื่อให้มีความเท่าเทียมกันในการให้คะแนน และนำเอาข้อสอบที่สอบแล้วมาเฉลยและอธิบายให้นักศึกษามีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

8.3 การส่งงานและการแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียน

การส่งงานจะมีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบในคาบเรียนต่อไป การสอบทั้ง 2 ครั้ง จะมีการแจ้งคะแนนให้นักศึกษารับทราบภายหลังจากการสอบแล้ว 1 สัปดาห์ และจะมีการเฉลยข้อสอบที่นักศึกษาได้สอบไปแล้ว เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจที่ถูกต้อง

8.4 การแก้ไขคะแนน

นักศึกษาสามารถขอแก้ไขคะแนนงานที่ได้รับมอบหมายและ/หรือคะแนนสอบ ภายใน 1 สัปดาห์ นับจากวันประกาศผลคะแนน

หมวดที่ 9 : สื่อการเรียนรู้และงานวิจัย

1. สื่อการเรียนรู้และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

- 1.1 ห้องเรียน/ห้องทำงานกลุ่ม
ห้อง 304 อาคาร 80 ปี
- 1.2 หนังสือ ตำรา และทรัพยากรห้องสมุด
 - กองบำรุงพันธุ์สัตว์. (2545). พันธุ์สัตว์. กรุงเทพฯ:สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยีกรมปศุสัตว์.
 - กรมส่งเสริมการเกษตร. ปศุสัตว์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.doae.go.th/library/html/detail/menufeed.htm> (วันที่ค้นข้อมูล : 4 กรกฎาคม 2554).
 - จิรา ณ หนองคาย. (2551). หลักและเทคนิคการขยายพันธุ์พืชในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
 - ทองพล วรณโพธิ์. (2552). คู่มือการขยายพันธุ์พืช. กรุงเทพฯ: นาคา อินเตอร์มีเดีย จำกัด.
 - ไพบูลย์ เสงสุวรรณ และคณะ. (2547). รูปแบบและเทคนิคเกษตรยั่งยืน. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.

- ส่งเสริมการเกษตร, กรม. (ม.ม.ป.). คู่มือการผลิตไม้ตัดดอก. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมพืชพันธุ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สัมฤทธิ์ แสนบัวและคณะ. (2548). การเลี้ยงสุกร. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมปศุสัตว์.

2. งานวิจัยที่นำมาสอนในรายวิชา

- โครงการบริการวิชาการ เรื่อง “การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสารชีวภัณฑ์สู่สมาชิกเกษตรกรมัยยืน อำเภอละแม” งบประมาณปี 2569

- โครงการบริการวิชาการ เรื่อง “การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชจากเปลือกมังคุดและเปลือกเคี่ยมสู่กลุ่มมังคุดร่วมใจ อ.หลังสวน จ.ชุมพร” งบประมาณปี 2569

ผู้รับผิดชอบรายวิชา/ผู้รายงาน.....

.....วันที่.....8 พฤศจิกายน 2568